

Over laksheid bij ouders

Zijn we pamperouders?

‘Ja, daar is Conni. Lieve kleine Conni. Met haar beleef je altijd wel wat!’ Ouders van jonge kinderen herkennen misschien het begindeuntje van ‘Conni’, de Netflix-serie over een klein meisje en haar gezin. Onschuldige, mierzoete verhaaltjes, gebaseerd op de boekjes van Liane Schneider.

Ik moest spontaan aan deze serie denken, toen politicoloog Jonathan Holslag aan het begin van deze zomer (in *De Morgen*, nvdr.) stelde dat ouders van nu méér actie moeten ondernemen. We zouden onze kinderen te veel bepamperen. We kweken hierdoor een generatie die niet langer met autoriteit kan omgaan, en vooral op zichzelf gericht is. De kernboodschap luidt: we zijn softe ouders die liever vriend dan voorbeeld zijn.

De media hebben vooral aandacht voor ouders die het (even) laten afweten. Terwijl het met veruit de meeste ouders goed gaat

Qua mildheid spannen de ouders van Conni dan wel de kroon. Wanneer de kinderen in de aflevering *Conni gaat naar zee* hun ouders op strand onverwacht kletsnat sproeien, lachen mama en papa er eens hartelijk om. En wanneer Conni en haar broertje die nacht in hun tent niet kunnen slapen, worden ze getrakteerd op chocomelk en een plaatsje in het grote bed.

Er zullen vast wel zo’n ‘perfecte’ ouders als die van Conni rondlopen, maar de meesten onder ons beleven hun ouderschap toch ietwat anders. Met heel wat minder geduld, en met een pak meer gehamer op regels en afspraken. In die zin is de visie van de pamperouder grotendeels fictie. Even fictief als de ouder die om middernacht liefdevol een pannetje melk warm kookt.

Het recht op lastige kinderen

Toch is het een visie die met de regelmaat van de klok terugkomt. Dat komt deels omdat de media vooral aandacht hebben voor ouders die het (even) laten afweten – denk aan een moeder die haar baby achterlaat in een wassalon, of een kind dat verdwijnt en uiteindelijk als vermist wordt geseind terwijl de ouders elders vertoeven. Terwijl het met veruit de meeste ouders goed gaat. Uit de meest recente gezinsenquête van de Vlaamse overheid blijkt althans dat negen op de tien ouders vinden dat ze prima in staat zijn om hun kinderen op te voeden.

“We willen geen gedweë burgers kweken, we willen mensen opvoeden die ergens voor staan. En ervoor durven te gaan, als het moet tegen de stroom in”

Toch worden in de media, maar evengoed door beleidsmakers, nog te vaak de problemen van en met ouders als uitgangspunt gekozen. Door het beeld te laten overheersen dat ouders te laks opvoeden, wakker je net twijfels en onzekerheden bij deze mensen aan. *Moet ik me niet wat strenger opstellen? Laat ik mijn kind te veel vrij?*

De pedagogische waarheid die we daarmee dreigen te vergeten, is dat kinderen nu eenmaal lastig horen te zijn. Daar komt ook het juridische zinnetje ‘kinderen ten laste’ vandaan. Ouders krijgen belastingvermindering omdat hun kinderen een ‘last’ zijn – personen zonder inkomen. Onze kinderen kunnen nog niet meedraaien in de maatschappij, ze hebben alles nog te leren.

En dat leer-proces, eigenlijk leef-proces, is er eentje van (veel) vallen en opstaan. Van aanvaarden hoe de dingen in elkaar steken én er geregeld tegen rebelleren. Van de zaken op dezelfde manier aanpakken als mama of papa hebben voorgedaan, of er toch een eigen, nieuwe twist aan geven. Het klinkt daarom wat paradoxaal maar je moet je als ouder pas echt zorgen maken als jouw kinderen niet lastig meer zijn... We willen geen gedweëe burgers kweken, we willen mensen opvoeden die ergens voor staan. En ervoor durven gaan, als het moet tegen de stroom in.

Daar heb je Conni weer!

In die zin toont Conni ons nog iets anders. Zeker, de mama en papa van Conni voeden hun kinderen met bijzonder veel liefde, geduld en gelijkwaardigheid op. Maar komt dat ook niet omdat Conni zelf zo begripvol en vriendelijk in het leven staat? (Zelfs op zo’n manier dat ik haar soms wat abnormaal volwassen vind voor haar leeftijd).

“Het ouderschap lijkt op een blind date. Het gordijn wordt kort na de geboorte opgetrokken en ouders en kinderen moeten het met elkaar doen”

Misschien zijn het wel onze kinderen die finaal uitmaken hoe ze (willen) worden opgevoed. Soft of streng(er), speels of direct. Niet op een bewuste manier, maar gewoon door wie ze zelf zijn. We brengen immers als gezinsleden te veel tijd met elkaar door om ons anders voor te doen dan we zijn.

Het ouderschap lijkt daarom op een blind date. Het gordijn wordt kort na de geboorte opgetrokken en ouders en kinderen moeten het met elkaar doen. We hebben evenveel voor Vic of Laura gekozen als zij voor ons als ouders. Vandaar de wat naïeve vraag van een kind: ‘Hoe wisten jullie dat *ik* het was, toen ik geboren werd?’ Dat wisten de ouders uiteraard niet. Die persoonlijkheid hebben ze gaandeweg moeten ontdekken. Moeten be-leven. Het opvoedingsdevies bij uitstek luidt daarom: *Wie ja zegt tegen een kind, zegt ja tegen het leven* (en omgekeerd).